C/2025/639

10.2.2025

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 21 januari 2025

om godkännande av Cyperns nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan

(C/2025/639)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121,

med beaktande av förordning (EU) 2024/1263, särskilt artikel 17,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

(1) EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning trädde i kraft den 30 april 2024. De centrala delarna av EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning utgörs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning ([1]), tillsammans med den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott ([2]), och det ändrade rådsdirektivet 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk ([3]). Syftet med ramverket är att främja sunda och hållbara offentliga finanser och en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt förhindra alltför stora offentliga underskott. Ramverket främjar också nationellt ägarskap och har en större medelfristig inriktning, i kombination med ett mer effektivt och enhetligt säkerställande av regelefterlevnad.

(2) I centrum för det nya ramverket för ekonomisk styrning står de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer som medlemsstaterna lämnar in till rådet och kommissionen. Planerna ska uppfylla två mål: dels i) bland annat säkerställa att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut följer en sannolikt nedåtgående bana eller ligger kvar på en sund nivå och att det offentliga underskottet minskas till, och ligger kvar på, en nivå under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt och dels ii) säkerställa ett genomförande av reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och hantera EU:s gemensamma prioriteringar. Varje plan ska därför innehålla ett medelfristigt åtagande om en nettoutgiftsbana ([4]) som i praktiken fastställer en budgetrestriktion under planens löptid, dvs. fyra eller fem år (beroende på valperiodens normala längd i medlemsstaten). Planen ska dessutom redogöra för hur den berörda medlemsstaten kommer att säkerställa genomförandet av reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna (inbegripet, i tillämpliga fall, utmaningar i samband med förfarandet vid makroekonomiska obalanser) och hur medlemsstaten kommer att hantera unionens gemensamma prioriteringar. Perioden för finanspolitisk anpassning löper över fyra år och kan förlängas med upp till tre år om medlemsstaten åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar som uppfyller kriterierna i förordning (EU) 2024/1263.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) 2024/1263, dvs. offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

(3) När planen har lämnats in ska kommissionen bedöma om den uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

(4) Rådet ska därefter, på kommissionens rekommendation, anta en rekommendation för att ange den berörda medlemsstatens nettoutgiftsbana och, i tillämpliga fall, godkänna de reform- och investeringsåtaganden som ligger till grund för en förlängning av perioden för finanspolitisk anpassning.

ÖVERVÄGANDEN RÖRANDE CYPERNS NATIONELLA MEDELFRISTIGA FINANS- OCH STRUKTURPOLITISKA PLAN

(5) Den 15 oktober 2024 överlämnade Cypern sin nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan till rådet och kommissionen. Det skedde sedan en förlängning av den tidsfrist som anges i artikel 36 i förordning (EU) 2024/1263 överenskommits med kommissionen med anledning av de skäl som Cypern uppgett. Den 15 november 2024 överlämnade Cypern ett tillägg där man ändrade nettoutgiftsökningsbanan så att den avspeglar nyare uppgifter. Ändringen behövde göras mot bakgrund av en förändring rörande den statistiska registreringen av en betydande transaktion som blev tillgänglig först efter det att planen lämnats in och som fick stora effekter på 2023 års utgiftsnivå och därefter på den avsedda utgiftsökningstakten och utgiftsnivån för 2024 och för anpassningsperioden 2025–2028.

Förfarande före inlämnande av planen

(6) Som ram för den dialog som leder fram till inlämnandet av nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer översände kommissionen den 21 juni 2024 i enlighet med artikel 9 i förordning (EU) 2024/1263 en referensbana till Cypern ([5]). Kommissionen offentliggjorde referensbanan den 15 oktober 2024 ([6]). Referensbanan är riskbaserad och säkerställer att den offentliga skulden senast vid slutet av perioden för finanspolitisk anpassning och utan ytterligare budgetåtgärder efter anpassningsperioden, följer en sannolikt nedåtgående bana eller ligger kvar på en sund nivå på medellång sikt, samt att det offentliga underskottet minskas till under 3 % av BNP under anpassningsperioden och ligger kvar på en nivå under det referensvärdet på medellång sikt. Medellång sikt definieras här som en tioårsperiod efter anpassningsperiodens slut. Referensbanan överensstämmer, i enlighet med artiklarna 7 och 8 i förordning (EU) 2024/1263, även med skyddsmekanismen för skuldhållbarhet och skyddsmekanismen för underskottsresiliens. I referensbanan för Cypern anges att nettoutgifterna, på grundval av kommissionens antaganden som låg till grund för den förhandsvägledning som översändes i juni 2024 och med en anpassningsperiod på fyra år, inte bör öka mer än vad som anges i tabell 1. Detta motsvarar en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 4,9 % under anpassningsperioden (2025–2028).

Tabell 1: Referensbana som kommissionen överlämnade till Cypern den 21 juni 2024

	2025	2026	2027	2028	Genomsnitt 2025–2028
Maximal nettoutgiftsökning (årlig, %)	5,9	5,0	4,5	4,3	4,9

Källa: kommissionens beräkningar.

(7) Cypern och kommissionen förde i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) 2024/1263 en teknisk dialog från juli till september 2024. Dialogen handlade främst om den nettoutgiftsbana som Cypern förutser och dess underliggande antaganden, särskilt när det gäller den potentiella produktionen och produktionsgapet. Inom ramen för de tekniska dialogerna diskuterades också de reformer och investeringar som planeras för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och om unionens gemensamma prioriteringar om en rättvis grön och digital omställning, social och ekonomisk resiliens, energitrygghet och uppbyggnad av försvarsförmågor.

([5]) Den förhandsvägledning som översänds till medlemsstaterna och till ekonomiska och finansiella kommittén omfattar utvecklingsbanor med och utan en förlängning av anpassningsperioden (fyra respektive sju år). Den innehåller även de viktigaste ursprungliga förhållanden och underliggande antaganden som används i Europeiska kommissionens ramverk för medelfristiga prognoser för den offentliga skulden. Referensbanan beräknades på grundval av den metod som beskrivs i Europeiska kommissionens Debt Sustainability Monitor 2023 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Den bygger på Europeiska kommissionens vårprognos 2024 och dess medelfristiga förlängning fram till 2033. Den långsiktiga BNP-tillväxten och åldrandekostnaderna ligger i linje med Europeiska kommissionens och rådets gemensamma åldranderapport från 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_sv).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/20a00b2c-4847-446b-a103-192958a1e11a_en?filename=Commission_prior_guidance-cyprus_en.pdf.

(8) Enligt den information som Cypern lämnat i sin plan har det inte hållits något samråd med relevanta nationella intressenter (inklusive arbetsmarknadens parter) före inlämnandet i enlighet med artikel 11.3 i förordning (EU) 2024/1263, i enlighet med övergångsbestämmelserna i artikel 36.1 c i förordning (EU) 2024/1263. I enlighet med plan hade viktiga reformer och investeringar redan omfattats av samråd med arbetsmarknadens parter och det civila samhället i samband med utarbetandet av Cyperns återhämtnings- och resiliensplan.

(9) Cyperns finanspolitiska råd avgav ett yttrande om den makroekonomiska prognos och de makroekonomiska antaganden som ligger till grund för budgetförslaget för 2025 och det medelfristiga budgetramverket för 2025–2027 inom ramen för budgetprocessen för 2025. Rådet anser att antagandena är rimliga och att ökningen av de primära nettoutgifterna respekterar Cyperns skyldigheter enligt EU:s nya ram för ekonomisk styrning.

Andra relaterade processer

(10) Den 15 oktober 2024 överlämnade Cypern sitt utkast till budgetplan för år 2025. Kommissionen antog ett yttrande om utkastet till budgetplan den 26 november 2024 ([7]).

(11) Den 19 juni 2024 drog kommissionen slutsatsen att Cypern har makroekonomiska obalanser. Cypern möter framför allt sårbarheter i samband med privata skulder, statsskulder och utlandsskulder, som totalt sett har minskat men fortfarande är relevanta, medan det stora underskottet i bytesbalansen har ökat ytterligare.

(12) Den 21 oktober 2024 riktade rådet ett antal landsspecifika rekommendationer till Cypern inom ramen för den europeiska planeringsterminen ([8]).

SAMMANFATTNING AV PLANEN OCH KOMMISSIONENS BEDÖMNING AV DEN

(13) Kommissionen gjorde på grundval av artikel 16 i förordning (EU) 2024/1263 följande bedömning av planen:

Bakgrund: makroekonomiska och offentligfinansiella förhållanden och utsikter

(14) Den ekonomiska aktiviteten i Cypern ökade med 2,6 % 2023, en ökning som drevs av inhemsk efterfrågan, i synnerhet privat konsumtion till följd av att reallönerna återhämtat sig. Enligt Europeiska kommissionens höstprognos 2024 förväntas ekonomin växa med 3,6 % 2024 tack vare investeringar och stark export, särskilt på grund av turism, och inom sektorerna IKT- och sjöfartstjänster. Hushållens utgifter förväntas också bidra till tillväxt, om än i långsammare takt. För 2025 och 2026 väntas den reala BNP-tillväxten förbli dynamisk och uppgå till 2,8 % respektive 2,5 %, på grund av liknande faktorer. Den potentiella BNP-tillväxten förväntas också förbli stabil under dessa år, med kapitalfördjupning och en gynnsam dynamik på arbetsmarknaden som drivkrafter. Arbetslösheten uppgick till 5,9 % 2023 och beräknas av kommissionen sjunka till 4,9 % 2024, 4,7 % 2025 och 4,5 % 2026. Inflationen (tillväxten i BNP-deflatorn) beräknas sjunka från 3,8 % 2023 till 3,5 % 2024 och uppgå till 2,3 % 2025 och 2,2 % 2026.

(15) När det gäller den offentligfinansiella utvecklingen uppgick Cyperns offentliga överskott 2023 till 2,0 % av BNP. Enligt kommissionens höstprognos 2024 kommer det att nå 3,5 % av BNP 2024, minska till 2,7 % av BNP 2025 och, vid oförändrad politik, ligga kvar på 2,7 % 2026. I kommissionens höstprognos 2024 beaktas Cyperns förslag till budget för 2025 som antogs av regeringen i oktober 2024 och som det nationella parlamentet väntas rösta igenom i december 2024. Den offentliga skulden uppgick i slutet av 2023 till 73,6 % av BNP. Enligt kommissionens höstprognos 2024 förväntas skuldkvoten minska till 66,4 % av BNP i slutet av 2024. Den beräknas minska till 61,4 % av BNP i slutet av 2025 och till 56,7 % i slutet av 2026. Kommissionens prognos för de offentliga finanserna beaktar bara politiska åtaganden i de medelfristiga planerna om de underbyggs av konkreta politiska åtgärder som är trovärdigt aviserade och tillräckligt detaljerade.

Nettoutgiftsbana och huvudsakliga makroekonomiska antaganden i planen

(16) Cyperns nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan omfattar perioden 2025–2028 och visar en finanspolitisk anpassning över fyra år.

(17) Planen innehåller all information som krävs enligt artikel 13 i förordning (EU) 2024/1263.

([7]) Kommissionens yttrande om Cyperns utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9050 final.
([8]) Rådets rekommendation av den 21 oktober 2024 om Cyperns ekonomiska politik, budgetpolitik, sysselsättningspolitik och strukturpolitik.

(18) I planen åtar sig landet att följa den nettoutgiftsbana som anges i tabell 2, vilket motsvarar en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 5,2 % under åren 2025–2028. Den genomsnittliga ökning av nettoutgifterna under anpassningsperioden (2025–2028) som anges i planen ligger över den referensbana som kommissionen översände den 21 juni 2024. Planen förutsätter att den potentiella BNP-tillväxten gradvis minskar från 3,9 % 2024 till 3,1 % 2028. Dessutom förväntar man sig i planen att BNP-deflatorns tillväxttakt ska vara fortsatt hög 2024, främst på grund av den beräknat höga deflatorn i offentlig sektor, som återspeglar det förväntade fullständiga genomförandet av den automatiska indexeringsmekanismen. Under de följande åren förväntas BNP-deflatorn gradvis närma sig 2 %.

Tabell 2: Nettoutgiftsbana och huvudsakliga antaganden i Cyperns plan

	2024	2025	2026	2027	2028	Genomsnitt under planens giltighetstid 2025–2028
Nettoutgiftsökning (årlig i %)	2,7	6,0	5,0	5,4	4,3	5,2
Nettoutgiftsökning (kumulativ, i %, med 2023 som basår)	2,7	8,9	14,3	20,5	25,7	Ej tillämpligt
Potentiell BNP-tillväxt (%)	3,9	3,6	3,3	3,3	3,1	3,3
Inflation (tillväxt i BNP-deflatorn) (%)	3,8	2,4	2,0	2,0	2,0	2,1

Källa: Cyperns medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och kommissionens beräkningar.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för den offentliga skulden

(19) Om nettoutgiftsbanan i planen och de underliggande antagandena materialiseras kommer enligt planen den offentliga skulden att minska från 66 % av BNP 2024 till 47,4 % i slutet av anpassningsperioden (2028), såsom framgår av följande tabell. Skuldkvoten beräknas minska med nästan 19 procentenheter av BNP under anpassningsperioden fram till 2028. Enligt planens beräkningar kommer den offentliga skuldkvoten att fortsätta att minska på medellång sikt (dvs. fram till 2038) efter anpassningen och uppgå till 27,9 % av BNP 2038 ([9]).

Tabell 3: Utveckling för offentlig skuld och offentligt saldo i Cyperns plan

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Offentlig skuld (% av BNP)	77,4	68,9	64,2	58,8	53,3	47,4	27,9
Offentligt saldo (% av BNP)	3,3	3,9	2,7	2,6	2,1	2,1	0,8

Källa: Cyperns medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan.

Enligt planen med dess tillägg skulle den offentliga skulden alltså minska till en nivå under fördragets referensvärde på 60 % av BNP i slutet av 2026. Detta är sannolikt enligt antagandena i planen, och skulden enligt alla deterministiska stresstester i kommissionens skuldhållbarhetsanalys beräknas ligga under 60 % av BNP senast 2038.

([9]) Planen överlämnades den 15 oktober 2024, men beaktar, genom ett tillägg, den förändrade statistiska behandlingen av statens utbetalning av 360 miljoner EUR till det nya systemet för statstjänstemannapensioner som offentliggjordes den 22 oktober 2024, eftersom detta hade stor påverkan på nettoutgiftsökningsbanan.

Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på skulden som anges i artiklarna 6 a och 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för det offentliga saldot

(20) Baserat på planens nettoutgiftsbana och antaganden skulle överskottet i de offentliga finanserna uppgå till 2,7 % av BNP 2025, 2,6 % 2026 och 2,1 % 2027 och 2028. Enligt planen skulle det offentliga saldot i slutet av anpassningsperioden (2028) alltså inte överstiga referensvärdet på 3 % av BNP. Under tio år efter anpassningsperioden (dvs. fram till 2038) skulle det offentliga underskottet dessutom inte överstiga 3 % av BNP. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på underskottet som anges i artiklarna 6 b och 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Planens förenlighet med skyddsmekanismen för underskottsresiliens

(21) Om de antaganden och åtaganden som görs i planen materialiseras kommer det strukturella underskottet att ligga kvar under 1,5 % av BNP under hela anpassningsperioden. På grundval av de politiska åtagandena och makroekonomiska antagandena i planen kommer därför den gemensamma resiliensmarginal som avses i artikel 8.1 i förordning (EU) 2024/1263 att fortsätta att respekteras, och därför krävs inte den ytterligare förstärkning av det strukturella primärsaldot som avses i artikel 8.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Planens förenlighet med skyddsmekanismen för skuldhållbarhet

(22) Eftersom den offentliga skulden enligt planen kommer att uppgå till mellan 60 % och 90 % av BNP 2024 och 2025 måste skuldkvoten i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) 2024/1263 minska med i genomsnitt minst 0,5 procentenheter per år tills den är lägre än 60 %. Denna genomsnittliga minskning är beräknad över perioden 2024–2026 och uppgår till 5,1 procentenheter (se tabell 3). Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen är den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför förenlig med skyddsmekanismen för skuldhållbarhet.

Planens makroekonomiska antaganden

(23) Planen är baserad på ett antal antaganden som skiljer sig från de antaganden som kommissionen översände till Cypern den 21 juni 2024. I synnerhet används i planen andra antaganden för sex variabler, bland annat utgångspunkten för det strukturella primärsaldot 2024, intäktselasticiteten i förhållande till BNP och antagandena om tillväxten (i termer av real och potentiell tillväxt samt minskning av produktionsgapet). En bedömning av dessa skillnader i antaganden anges nedan. De skillnader i antaganden som har den mest betydande effekten på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen anges nedan tillsammans med en bedömning av varje enskilt antagande.

— Utgångspunkten är mer gynnsam eftersom det strukturella primära saldot 2024 i planen är betydligt högre än i kommissionens antaganden. I planen används mer aktuella uppgifter, och det strukturella primära överskottet beräknas uppgå till 4,2 % av BNP 2024, jämfört med ett beräknat överskott på 3,5 % av BNP i förhandsvägledningen. Detta beror på betydligt högre skatteintäkter än väntat på grundval av utfallsdata. Detta antagande anses därför vara vederbörligen motiverat.

— Intäktselasticiteten i förhållande till BNP i planen skiljer sig från den som kommissionen räknar med, nämligen en enhetlig strukturell intäktselasticitet i förhållande till potentiell BNP. De lägre intäkterna som procentandel av BNP i planen bygger på ett försiktigare antagande, där intäkterna ökar i linje med pris- och inkomstutvecklingen. Planen förutsätter också att inga ytterligare intäkter genereras genom lösning av eftersläpande skatteärenden eller förbättringar av skatteuppbörden. Detta antagande anses därför vara vederbörligen motiverat. Detta bidrar till en lägre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens anpassningsperiod än enligt kommissionens antaganden.

— I planen antas den reala BNP-tillväxten minska från uppskattningsvis 3,7 % 2024 till 3,1 % 2025, och därefter ta fart och nå en topp på 3,3 % 2027. Kommissionen räknar i sin förhandsvägledning med en lägre tillväxt, som startar på 2,8 % 2024 och når en topp på 3,0 % 2025 för att därefter gradvis minska till 1,5 % 2027. Sammantaget ger planens antaganden en mer gynnsam tillväxtprofil för BNP i fasta priser än kommissionens antaganden under anpassningsperioden. Den indikerar också en mer volatil profil. När det gäller tiden efter

anpassningsperioden överensstämmer den profil som antas i planen med kommissionens förhandsvägledning. I planen antas den potentiella BNP-tillväxten hålla sig över 3 % under hela anpassningsperioden, vilket är högre än den genomsnittliga potentiella tillväxt på omkring 2 % som antas i kommissionens förhandsvägledning. Dessutom ligger planen inte i linje med antagandet om en potentiell tillväxtbana som utjämnar produktionsgapet till 2028, och avviker därmed från ramverket för skuldhållbarhetsanalyser.

De resterande skillnaderna i antaganden har inte någon betydande inverkan på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen jämfört med kommissionens antaganden. Sammantaget skulle alla skillnader i antaganden kunna leda till en genomsnittlig nettoutgiftsökning som är högre än i referensbanan, utan att det påverkar planens överensstämmelse med kravet i förordning (EU) 2024/1263. Cypern har emellertid valt en utgiftsbana i linje med den referensbana som Europeiska kommissionen översände den 21 juni 2024, justerad endast för effekterna av förändringen av den statistiska behandlingen av en betydande transaktion, nämligen statens utbetalning till det nya systemets för tjänstemannapensioner. Detta ledde till en genomsnittlig nettoutgiftsökning som ligger cirka 0,3 procentenheter högre än kommissionens referensbana på grund av den nya utgångspunkten 2024. Kommissionen kommer att beakta ovanstående bedömning av planens antaganden i framtida bedömningar av efterlevnaden av denna rekommendation.

Finanspolitisk strategi i planen

(24) Enligt den vägledande finanspolitiska strategin i planen kommer åtagandena om nettoutgifter främst att infrias genom befintlig politik. I planen beaktas effekterna av antagna inkomst- och utgiftsåtgärder såsom löneökningar inom den offentliga sektorn som godkändes 2024, åtgärder för att stödja utsatta hushålls bostadsbehov, utfasning av skattesänkningar och icke-indexering av inkomstskatteskikten för privatpersoner. I planen görs inga antaganden om ytterligare intäkter från eftersläpningen i skatteärenden, som kan fortsätta att bidra positivt till inkomsttillväxten i linje med de senaste årens utveckling. I planen understryks det att det inte krävs några ytterligare budgetåtgärder för att de fastställda målen ska nås. I utkastet till budgetplan för 2025 upprepas denna ståndpunkt, och det bekräftas att nettoutgiftsåtagandet för 2025 kommer att uppnås utan ytterligare budgetåtgärder ([10]).

Reform- och investeringsavsikter i planen som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och för hantering av unionens gemensamma prioriteringar

(25) I planen beskrivs avsikter att genomföra reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen (särskilt i de landsspecifika rekommendationerna, inbegripet de som rör förfarandet vid makroekonomiska obalanser), och för att svara mot EU:s gemensamma prioriteringar. I planen ingår en omfattande förteckning med över 50 reformer och investeringar som svarar mot de gemensamma prioriteringarna, varav 26 får ekonomiskt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och 24 från sammanhållningsfonderna.

(26) När det gäller den gemensamma prioriteringen en rättvis grön och digital omställning, inbegripet de klimatmål som fastställs i förordning (EU) 2021/1119, innehåller planen reformer och investeringar finansierade med nationella medel och EU-medel. De flesta av de åtgärder för den gröna omställningen som beskrivs i planen ingår också i Cyperns nationella energi- och klimatplan. För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2024 att stärka klimatanpassningen innehåller planen en reform för översyn och uppdatering av Cyperns nationella strategi för klimatanpassning. För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2023 att påskynda utbyggnaden av förnybar energi och förbättra energiinfrastrukturen och energinäten innefattar planen en digitalisering av elnätet i syfte att öka genomslaget för förnybara energikällor (de sammanhållningspolitiska fonderna) samt sammanlänkningen Great Sea Interconnector (ingår i återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2023 om energieffektivitet omfattar planen investeringar för att förbättra skolors energieffektivitet (de sammanhållningspolitiska fonderna) och för att främja förnybar energi och individuella energieffektivitetsåtgärder i bostäder (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2023 gällande övergången till hållbara transporter omfattar planen stöd till inköp av elfordon (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen) och infrastrukturprojekt rörande planer för hållbar mobilitet i städer (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen och de sammanhållningspolitiska fonderna). För att ta itu med 2020 års landsspecifika rekommendation att förbättra vatten- och avfallshanteringen omfattar planen ett landsomfattande system för separat insamling av kommunalt avfall (de sammanhållningspolitiska fonderna) och den nationella handlingsplanen för den cirkulära ekonomin (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen och de sammanhållningspolitiska fonderna). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2019 att göra det lättare att förbättra den digitala kompetensen innehåller planen en handlingsplan för

([10]) Se kommissionens yttrande om Cyperns utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9050 final.

e-kompetens (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2020 om digitalisering av den offentliga sektorn omfattar planen digitalisering av offentliga tjänster (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen och de sammanhållningspolitiska fonderna) och införandet av en elektroniska identitet. För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2020 att förbättra forskning och innovation omfattar planen driften av Cyperns aktiefond (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen), vilket ökar tillgången till alternativa finansieringskällor, särskilt för innovativa företag och uppstartsföretag.

(27) När det gäller den gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter, omfattar planen reformer och investeringar som finansieras med nationella medel och EU-medel. För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2024 att förbättra styrningen av statsägda enheter i linje med internationella standarder innehåller planen en handlingsplan med fyra åtgärdspelare. För att ta itu med de landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 om att förbättra företagsklimatet och tillgången till finansiering omfattar planen en förenkling av förfarandena för strategiska utvecklingsprojekt (ingår i återhämtnings- och resiliensplanen), inrättandet av en nationell utvecklingsbyrå (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen) och driften av Cyperns aktiefond (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2020 att göra skattesystemet mer ändamålsenligt, effektivt och rättvist innehåller planen en uppsättning reformer rörande aggressiv skatteplanering (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2020 att tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt omfattar planen infrastrukturprojekt rörande hållbar mobilitet i städer, renovering av vattenreningsverk och installation och drift av infrastruktur för smarta mätare (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2024 att stärka utbildning, yrkesutbildning och vuxenutbildning omfattar planen ett nytt system för utvärdering av utbildningsarbete och lärare (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen), en reform av den tekniska och allmänna sekundärutbildningens kursplaner (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen), utarbetande av åtgärder för teknisk yrkesutbildning (de sammanhållningspolitiska fonderna), digitalisering av den offentliga arbetsförmedlingen och effektivisering av dess tjänster (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen), genomförande av Cyperns strategi för livslångt lärande 2021–2027 samt utveckling av individuella utbildningskonton (de sammanhållningspolitiska fonderna). Planen innehåller också ett antal system som syftar till att svara på den landsspecifika rekommendationen från 2020 om främjande av flexibla arbetsformer (de sammanhållningspolitiska fonderna). För att ta itu med de landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 om tillhandahållande av ekonomiskt överkomlig förskoleverksamhet och barnomsorg och adekvat inkomstersättning och tillgång till socialt skydd för alla omfattar planen åtgärder såsom en reform av förskoleutbildningen, åtgärder för skolor och social inkludering (DRA.S.E.+) och inrättande av hemstrukturer för barn, ungdomar med beteendestörningar, personer med funktionsnedsättning och personer i behov av långvarig vård och omsorg (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen och de sammanhållningspolitiska fonderna) samt en garanterad minimiinkomst (de sammanhållningspolitiska fonderna). För att ta itu med den landsspecifika rekommendationen från 2020 att förbättra hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och kapacitet omfattar planen investeringar i att bygga ut, uppgradera eller bygga sjukhus (omfattas av återhämtnings- och resiliensplanen).

(28) När det gäller den gemensamma prioriteringen energitrygghet innehåller planen åtgärder för att uppgradera och utöka nätet och lagringen för att möjliggöra en större andel förnybar energi, minska beroendet av fossila bränslen samt utöka och påskynda energieffektivitetsåtgärder. För att utveckla sammanlänkningar av elnät med grannländerna innehåller planen Great Sea Interconnector, ett energiinfrastrukturprojekt som syftar till att sammanlänka Cyperns och Greklands, samt i ett senare skede Israels, elnät.

(29) Planen innehåller inga åtgärder avseende den gemensamma prioriteringen försvarsförmågor.

(30) Planen ger en översikt över Cyperns behov av offentliga investeringar när det gäller EU:s gemensamma prioriteringar. När det gäller den gemensamma prioriteringen en rättvis grön och digital omställning, inbegripet de klimatmål som fastställs i förordning (EU) 2021/1119, omfattar planen offentliga och privata investeringsbehov motsvarande 21,6 miljarder EUR, i enlighet med Cyperns nationella energi- och klimatplan för att nå de nya utsläppsminskningsmålen, uppgraderingar av energieffektiviteten på offentliga sjukhus och införande av ett nytt e-upphandlingssystem. När det gäller den gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens omfattar planen investeringsbehov för att förbättra hälso- och sjukvårdssystemet, såsom den nationella e-hälsomyndighetens utveckling av en gemensam databank för elektroniska filer. När det gäller den gemensamma prioriteringen försvarsförmågor omfattar planen investeringsbehov avseende utökning och uppgradering av befintliga infrastrukturenheter, medfinansiering av gemensamma europeiska projekt för forskning och utveckling och finansiering av nationella projekt för forskning och utveckling på försvarsområdet.

Slutsats av kommissionens bedömning

Kommissionen anser sammantaget att Cyperns plan uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

RÅDETS ÖVERGRIPANDE SLUTSATS

(31) Rådet välkomnar Cyperns medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och anser att ett fullständigt genomförande av denna skulle bidra till att säkerställa sunda offentliga finanser och stödja en hållbar offentlig skuldsättning samt en hållbar och inkluderande tillväxt.

(32) Rådet noterar kommissionens bedömning av planen. Rådet uppmanar dock kommissionen att lägga fram sin bedömning av framtida planer i ett annat dokument än kommissionens rekommendationer till rådets rekommendationer.

(33) Rådet noterar kommissionens bedömning av nettoutgiftsbanan och de huvudsakliga makroekonomiska antagandena i planen, inbegripet i förhållande till kommissionens förhandsvägledning, samt konsekvenserna av planens nettoutgiftsbana för det offentliga underskottet och den offentliga skulden. Rådet noterar kommissionens bedömning att de makroekonomiska och offentligfinansiella antagandena i vissa fall skiljer sig från kommissionens antaganden, bland annat för att ta hänsyn till uppdaterade makroekonomiska och finanspolitiska uppgifter, men att de på det hela taget är vederbörligen motiverade och underbyggda med starka ekonomiska argument. Rådet noterar den breda finanspolitiska strategin i planen och riskerna för utsikterna, vilka skulle kunna påverka förverkligandet av det makroekonomiska scenariot och de underliggande antagandena och genomförandet av planens nettoutgiftsbana. Rådet noterar också att geopolitiska risker kan sätta press på försvarsutgifterna.

(34) Rådet förväntar sig att Cypern är redo att vid behov anpassa sin finanspolitiska strategi för att säkerställa genomförandet av landets nettoutgiftsbana. Rådet är fast beslutet att noga övervaka den ekonomiska och finanspolitiska utvecklingen, inbegripet den som ligger till grund för planens scenario.

(35) Rådet anser att det är motiverat att i god tid inför nästa budgetövervakningsomgång föra ytterligare diskussioner för att nå en samsyn om de årliga övervakningskonsekvenserna av de kumulativa ökningstakterna för nettoutgifterna.

(36) Rådet noterar kommissionens beskrivning av reform- och investeringsbehoven och reform- och investeringsavsikterna, som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och betonar vikten av att säkerställa att sådana reformer och investeringar genomförs. Rådet kommer på grundval av rapporter från kommissionen att bedöma sådana reformer och investeringar och övervaka genomförandet av dem inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(37) Rådet ser fram emot de årliga lägesrapporterna från Cypern som särskilt ska innehålla information om framstegen i genomförandet av den av rådet fastställda nettoutgiftsbanan och genomförandet av mer allmänna reformer och investeringar i samband med den europeiska planeringsterminen.

(38) I enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2024/1263 bör rådet rekommendera Cypern den nettoutgiftsbana som anges i planen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Cypern att

1. säkerställa att nettoutgiftsökningen inte överstiger de maximala värden som fastställs i bilaga I till denna rekommendation.

Utfärdat i Bryssel den 21 januari 2025.

På rådets vägnar

A. DOMAŃSKI

Ordförande

BILAGA I

Maximala ökningstakter för nettoutgifter
(årlig och kumulativ ökningstakt, i nominella termer)

Cypern

År		2025	2026	2027	2028
Ökningstakter (%)	Årlig	6,0	5,0	5,4	4,3
	Kumulativ (*)	8,9	14,3	20,5	25,7

(*) Kumulativa ökningstakter beräknas med 2023 som basår. De kumulativa tillväxttakterna används i den årliga övervakningen av efterlevnaden i efterhand på kontrollkontot.